

V Bruseli 30. novembra 2023
(OR. en)

15989/23

AGRI 744
AGRILEG 310
AGRIFIN 145
AGRISTR 66
AGRIORG 138

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	OVP/Rada
Predmet:	Hodnotenie prvého roka vykonávania strategických plánov SPP – <i>informačná poznámka predsedníctva</i>

Na účely zasadnutia Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo, ktoré sa uskutoční 10. a 11. decembra 2023, delegáciám v prílohe zasielame poznámku predsedníctva o prvom roku vykonávania novej SPP.

Hodnotenie prvého roka vykonávania strategických plánov SPP

EP a Rada dosiahli v roku 2021 po viac ako troch rokoch rokovaní dohodu na základe návrhu Komisie na reformu SPP, a to najmä prostredníctvom nariadenia 2021/2115.

Návrhy strategických plánov predložené členskými štátmi v priebehu roka 2022 preskúmala Komisia, následne prešli úpravou a nakoniec sa schválili na účely uplatňovania od 1. januára 2023.

Rok 2023 sa blíži ku koncu a je vhodné zamyslieť sa nad reformou, ktorú sme zaviedli, nad skúsenosťami z tohto prvého roka jej vykonávania a nad jej budúcnosťou v nadchádzajúcom roku a neskôr.

Vykonávanie sa nezaobišlo bez ťažkostí. Po prvé, išlo o ťažkosti, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou reformy, ktorá si vyžiadala významné inovácie a v rámci ktorej bolo málo času na transpozíciu týchto inovácií do vnútroštátnych právnych predpisov a na ich šírenie medzi potenciálnymi príjemcami. Okrem týchto okolností, ktoré sa už zohľadnili, však došlo aj k zložitej situácii na trhu, ktorá sa vyznačovala vysokými cenami vstupov, vysokou volatilitou a neistotou predajných cien, a k zložitým meteorologickým okolnostiam, najmä suchu, ktoré zasiahlo veľkú časť EÚ, ako aj k iným nepriaznivým javom. A napokon, inflácia, ktorá zasiahla EÚ, v praxi priniesla narušenie podpory príjmov, ktorá sa poskytuje prostredníctvom priamej pomoci v rámci SPP.

Nedávno sme dostali správu Komisie (uverejnenú 24. 11. 2023), v ktorej sa uvádza, ako schválené plány prispievajú k špecifickým cieľom SPP a že celkovo predstavujú nevídaný skok v environmentálnych ambíciách tejto politiky. V správe sa poukazuje aj na určité aspekty, ktoré by sa mali starostlivo monitorovať, aby sa počas vykonávania zlepšili. Správa sa zaoberá aj tým, že SPP nemôže byť jediným nástrojom reakcie na rôzne potreby a že sa musia mobilizovať aj iné zdroje financovania.

Okrem toho sme si na konci švédskeho predsedníctva a počas týchto šiestich mesiacov španielskeho predsedníctva vymieňali názory na vykonávanie počas tohto prvého roka. V septembri na zasadnutí zvolanom Komisiou a potom na zasadnutí OVP 14. novembra sme videli, ako sa plánované opatrenia realizujú, hoci nie bez ťažkostí. Preto máme lepšiu predstavu o tom, ako sa prostredníctvom využívania finančných prostriedkov SPP uspokojujú potreby, na ktoré mali plány reagovať.

Aj na zasadnutí OVP 9. októbra sme sa zhodli, že vykonávanie reformy tohto rozsahu prostredníctvom takých komplexných plánov, ako sme schválili, si vyžaduje postupné úpravy, aby sa zaručilo dosiahnutie cieľov tejto reformy a aby sa zabezpečilo, že koneční príjemcovia opatrení budú profitovať z plánovaných intervencií. Členské štáty informovali Komisiu, že podľa ich prvých skúseností je zmena plánov mimoriadne zložitá. Komisia to vzala na vedomie a v posledných mesiacoch na tejto otázke pracuje, pričom nedávno ponúkla možnosti zjednodušenia tohto procesu.

V Madride sa 29. a 30. novembra stretli riaditelia zodpovední za strategické plány SPP a vymenili si názory nielen na tieto aspekty, ale aj na význam hodnotenia plánov a zároveň aj našej politiky. Hodnotenie je kľúčovým procesom, ktorého cieľom je poskytnúť informácie tvorcom politík, ale aj ukázať príjemcom, čo možno dosiahnuť, ak sa vynaloží úsilie, ktoré sme požadovali pri navrhovaní požiadaviek na rôzne intervencie, a tak informovať spoločnosť o tom, čo SPP poskytuje ako protihodnotu za dane, z ktorých je financovaná.

Po šiestich mesiacoch intenzívnych úvah a výmeny názorov preto môžeme zhodnotiť reformu: reforma plní ciele a potreby, ktoré boli identifikované; plány sa vďaka značnému úsiliu realizujú a budú reagovať na osobitné potreby jednotlivých členských štátov. Išlo o ďalekosiahlu reformu, ktorá priniesla veľmi veľkú zmenu našim poľnohospodárom, ktorí boli v dôsledku mimoriadne komplikovanej situácie často zmätení. Túto reformu je potrebné ukotviť, zamerať všetko úsilie na jej správne vykonávanie a na meranie a hodnotenie jej výsledkov.

Naše poľnohospodárske podniky si zaslúžia, aby sme im vyslali posolstvo stabilnej podpory, pretože sa museli prispôbiť veľkej zmene. Keď k domu dôjde, budeme potrebovať roky stabilnej politiky na jej konsolidáciu, aby poľnohospodárske podniky začali využívať všetky príležitosti, ktoré im plány poskytujú. Tomuto sektoru musíme vyslať posolstvo stability, ako aj pevného postoja k otázke, o ktorej Rada už predtým rokovala: nemôžeme naďalej požadovať od našich poľnohospodárov, aby vynaložili väčšie úsilie bez toho, aby získali dodatočnú podporu.

Vzhľadom na uvedenú analýzu by predsedníctvo chcelo zistiť, aký je názor ministrov na tieto otázky:

1. Súhlasíte s týmto posúdením a chceli by ste, vzhľadom na skúsenosti vo vašej krajine, zdôrazniť, opísať alebo opraviť nejaké aspekty?
2. Mali by sme podľa vás v tomto posúdení zohľadniť aj ďalšie prvky?
